

Teodor împotriva României - 46878/06

Hotărârea din 4.06.2013 [Secția a III-a]

Art. 6

Art. 6 § 2

Prezumția de nevinovăție

Motivarea instanțelor civile întemeiată în mod esențial pe comentariile unui procuror cu privire la vinovăția reclamantului în timp ce procesul penal a încetat din motive procedurale: *încălcare*

În fapt – În 2001, societatea comercială al cărei director general era reclamantul a formulat o plângere penală prin care îl acuza pe acesta de folosirea unor documente justificative false cu scopul de a obține rambursarea unor cheltuieli. În 2003, societatea i-a suspendat contractul de muncă până la soluționarea procesului penal. În 2005, parchetul a dispus încetarea urmăririi penale întrucât faptele erau prescrise. Parchetul a concluzionat că din documentele aflate la dosar reieșea fără dubiu că reclamantul folosisese documente justificative false pentru a obține rambursarea unor cheltuieli și că folosirea sumelor de bani plătite în avans de societate în alte scopuri decât cele prevăzute de aceasta constituie infracțiunile de uz de fals și abuz în serviciu contra intereselor persoanelor. În urma acestei ordonanțe a parchetului, angajatorul a încetat suspendarea contractului de muncă al reclamantului, dar a refuzat să îi plătească salariile corespunzătoare perioadei de suspendare; ulterior, printr-o a doua decizie, l-a concediat pe reclamant. Reclamantul a contestat aceste decizii în fața instanțelor naționale fără succes.

În drept – art. 6 § 2: Problema care se ridică în acest caz este de a stabili dacă, prin modul în care au acționat, prin motivarea hotărârilor lor sau prin limbajul folosit în raționamentul lor, instanțele civile au ridicat un semn de întrebare cu privire la nevinovăția reclamantului și au adus astfel atingere principiului prezumției de nevinovăție. Deși o simplă trimitere la conținutul unei ordonanțe de încetare a urmăririi penale, pronunțată de parchet, nu poate fi suficientă în sine pentru a concluziona că persoana în cauză era răspunzătoare pentru infracțiunile de care era acuzată, o reanalizare fără nuanțe și rezerve ar putea lăsa să planeze suspiciuni asupra nevinovăției sale, dacă aceasta nu este însoțită de alte argumente din partea instanțelor civile. În cauza de față, instanțele au citat amplu ordonanța de încetare a urmăririi penale, pronunțată de parchet în 2005, în ceea ce privește săvârșirea de către reclamant a infracțiunilor de care era acuzat, fără a încerca să se abată de la aceasta. Și instanțele i-au reproșat reclamantului că nu a folosit căile de atac prevăzute de Codul de procedură penală pentru „a i se recunoaște nevinovăția” sau „pentru a elimina constatarea vinovăției împotriva sa”. Or, trebuie să se constate că aceste dispoziții țin de domeniul penal și privesc în mod evident răspunderea penală a unei persoane. Procedând astfel, instanțele civile, care au deplină jurisdicție, nu și-au folosit competența de a stabili faptele și eventuala răspundere disciplinară a reclamantului în termeni care corespund exclusiv acestui domeniu. În plus, în procedura privind concedierea reclamantului, instanțele civile au insistat pe faptul că prescripția „nu este echivalentă cu anularea verdictului de vinovăție, ci doar se opune aplicării unei sancțiuni penale”. Or, o astfel de afirmație privind

vinovăția ar putea conduce cu ușurință cititorul la concluzia că, în absența prescripției răspunderii penale, persoana în cauză ar fi fost considerată în mod necesar vinovată de infracțiunile imputate. În ciuda trimiterii făcute de instanțele civile la dispoziții din Codul muncii, este la fel de adevărat că acestea au utilizat termeni care depășeau cadrul civil și astfel au pus la îndoială nevinovăția reclamantului. În concluzie, Curtea consideră că utilizarea de către instanțele civile a ordonanței de încetare a urmăririi penale pronunțată de parchet în procedura penală inițiată împotriva reclamantului, pentru a respinge acțiunile acestuia privind raporturile sale de muncă, justifică extinderea domeniului de aplicare a art. 6 § 2 în cele două procese civile. Faptul de a se baza în mod decisiv pe ordonanța de încetare a urmăririi penale pronunțată în procedura penală și termenii folosiți de instanțele civile sunt incompatibili cu prezumția de nevinovăție. Excepția preliminară invocată de Guvern cu privire la incompetența *ratione materiae* trebuie respinsă.

Concluzie: încălcare (5 voturi contra 2).

Art. 41: 3 500 EUR pentru prejudiciu moral; cererea privind prejudiciul material – respinsă.